

ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

Του κ. ΑΝΤ. ΧΑΤΖΗΠΑΟΣΤΟΥΟΥ

Ήλιος, εξαιρετικά συνθεταλμένος, τωσ ακόμη και βελός, καλόφωτος, καλοπροαίρετος πάντοτε, ταπεινός μέχρι βαθμού άπιστότου, με διαρκή χαμόγελο σ'α χελιά και με άστεϊρευτή τήν φιλοπαίγιμονα διάθεσή του, πού φανερώνταν πάντα με ένα ευγενικό και άσκαλο λογοπολιος. Ο άλογομήνοτος Τίμος (Τιμόθεος) Ξανθοπούλος. Θυμώμαι ακόμη τήν ήμερη, τήν ευγενική και πολύ συμπαθητική φυσιογνωμία του.

Δέν έδειχνε καθόλου τή μουσική φωτιά πού έκρουβε μέσα του. Ήταν ο μόνος θάρρω μουσικός μας πού δέν είχε νεύρα.

Κι όμως ή γαληνία εκείνη μορφή, πόσους άγώνες δέν είχε κάνει για τή μουσική μάρφωση του κοινού μας! Πόση έπιμονή και πόσο πείσμα και πόση μαχητικότητα δέν είχε δείξει! Πόσες νικίες και πόσες άπογοητεύσεις δέν είχε δοκιμάσει! Είναι από τούς πρώτους πραγματικά μορφομένους μουσικούς πού ήσαν στην Έλλάδα, μαζί με τόν Λαυράγκα, τόν Σπινέλη, τόν Καμιλιέρη.

Γεννήθηκε στή Σμύρνη, αλλά μεγάλωσε στήν Κωνσταντινούπολη, όπου, ο πατέρας διέτελεσ Διευθυντής τής Σχολής τής Χάλκης. Νεώτατος έπιγνε τή Βιέννη ένεγράφη εις τή όφειον τής και π'ήρε δύο χρυσά μετάλλια εις τή πιάνο και τή άρμόνιο. Δασκάλους του είχε τόν Μπρόκνερ και τόν Χάνς Σμίτ, τή δέ διπλωμά του έφερε τήν ύπογραφη του μεγάλου Μπράμς. Είχε σημειώσει τήν καταπληκτική αυτή έπιτυχία τή 1886-87 όταν ήταν μόλις 22 έτών.

Αν ήταν άλλος θα γόριζε στήν Πόλη όπου θα έβρισκε εύκολα τήν έπιτυχία και τή χρήμα. Αλλά ο Ξανθοπούλος έπρωτίμως τήν Έλλάδα. Και π'ήθε έδώ, για να άρχισή τόν άγώνα του και για να δώσει στόν τόπο, όχι μόνον όσα είχε μάθει στή Βιέννη, αλλά και τόν εαυτό του ολόκληρο.

Οι μάθηται προσήλθαν με άνυπομονησία να ώφεληθούν από τή διδασκαλία του. Μεταξύ τών άλλων μαθητή του Ξανθοπούλου διέτέλεσε και ο Μανώλης Κολοιοιρης. Ή έπίδοσις στό πιάνο και στό άρμόνιο ήταν μοναδική και ή φήμη του είχε φθάσει ίσως τή έξωτερικά. Έτσι, έλοι οι μεγάλοι καλλιτέχνες πού έβησαν στήν Έλλάδα για να δώσουν συναυλίες, τόν Ξανθοπούλο ζητούσαν να τούς συνοδεύσει στό πιάνο. Δέν υπάρχει ξένος μεγάλος καλλιτέχνης — και μεταξύ αυτών και ο Φλοριζέλ — πού να μ'ην έτιμησε τόν Ξανθοπούλο και να μ'ην τιμήθηκε άπ' αυτόν.

Τό πιάνο και τή άρμόνιο ήσαν, να ποίμε, ή ειδικότη τής τού Ξανθοπούλου, ο τίμος μάλιστα έλεγε ότι ήταν έπαγγελματικώς οργανιστή. Με τήν ιδιότητα αυτήν υπηρέτησε έπί 20 χρόνια εις τήν Παρεκκλήσιον τόν Άνακτόρων. Όλοι και πρώτος-πρώτος ο Βασίλειος Γεώργιος, τόν άγαπούσαν εξαιρετικά.

Παράλληλα όμως με τής άσχολίες του αυτές, έβριζε και μία συνθετική δράση άξιόλογη. Άβιστακά μπορεί κανείς να τόν κατατάξη μεταξύ εκείνων πού πάλασαν για τή μουσική μάρφωση του κοινού μας και για τόν έξοστρακισμό του άμανε. Ή μάρφωση του κοινού ήταν τή Ιδανικό του, όπως ήταν και τών άλλων συνθετών τής παλιάς Αθήνας. Ή σούζογός του, ή κ. Ξανθο-

πούλου διασώζει ακόμη ένα γραμμαίο του πού είχε στείλει στόν Πρόεδρο τής Φιλόσοφικής Έταιρείας κατά τή 1889 στόν όποιον ο άλογομήνοτος Τίμος έγραφε: ...Είχον όλην τήν έπιθυμία και τόν ιερών καλλιτεχνικών ζήλον, όπως φανώ όσο τή δυνατόν χρήσιμος και συντελέω πρός εισαγωγήν τής καλώς έννοουμένης μουσικής. ... Τις δύο λέξεις «καλώς έννοουμένη» έχει ο τίμος υπογραμμίσει, για να καταστήρη έμφανέστερον τόν πόθο του.

Συνέθεσε πλήθος τραγουδιών τή όποια διακρίνει ένα ηγαίον αίσθημα και ένας άπαλός ρομαντισμός. Τέτοια τραγουδία του είναι τή «Θέλω», «Σιά μου», «Γιατί», «Υπό τή φός τής σελήνης», «Εσύ πού σ' αγαπώ», «Για τήν Κρήτη», «Για νέες δάφνες», «Γιατί ληπτερό τραγουδί», κ.π. Όλα είχαν μεγάλην έπιτυχία και τραγουδήθηκαν από τούς τραγουδιστάς τής έποχής, στά όπια και στίς συναυλίες. Αλλά τήν μεγαλύτερη έπιτυχία είχε ή «Ανάμνησις τής Σμύρνης» όπου με όλη τήν παθητική του νοσταλγία τραγουδάει και έξμνεί τόν τόπο πού γεννήθηκε και όπου φανερόνει τήν μεγάλην του αγάπη.

Σμύρνη πατρίδα μου γλυκεία
χαριτωμένη χώρα
για να σέ βγάλω από τή νοβ
ποτέ δέν θάρρη ώρα.

Έγραψε όμως και πολλά θούρια και μεταξύ τών άλλων, ένα έμβάτηριον πού δ'είχεν άφιέρωσε στόν στρατηγό Σμολέντζη. Ή ήττα τού πόλεμου τού 1897 δέν τού είχε άπογοητεύσει και ή μορφή τού ήρωος τής μάχης τού Διστόμου έλαμψε στήν φαντασία του σά μορφή μαραθωνομάχου. Οι έφημερίδες τής 18 Ίουνίου 1897 έγραφαν ότι όμοιοόρηγμα είναι μελωδικότατον και δυνατό να τέρψη πάντα καταγινόμενον περί τήν μουσικήν, θα άναμνησθήκη δέ τόν ήρωα όστις έτίμησε τή δαλα τής συγχρόνου Έλλάδος.

Σεμνός πάντοτε και ταπεινός, εξακολούθησε τή συνθετική του έργασία, τή μαθηματικά του και τή παιζιμο τού άγαπημένου του εκκλησιαστικού όργάνου εις τήν έδώ εκκλησία τών Καθολικών, μετά τήν άποχώρησή του από τή άνάκτορα, μέχρι τής 22 Μαρτίου 1942, όποτε πέθανε σή ηλικία 76 έτών.

Ο Ξανθοπούλος δοκίμασε πολλές συγκινήσεις στή ζωή του. Δύο όμως άπ' αυτές δέν μπορούσε να τις έχσση. Τή άπώ στή Βιέννη, όταν έδωσαν διπλωματικές εξετάσεις. Περισσότερο από 100 ύποψήφιοι προσήλθαν μπροστά στούς άούστρωτους κριτάς, τόν Μπρόκνερ, τόν Σμίτ, τόν Μπράμς κ.π. Όλοι οι ύποψήφιοι ήσαν ξένοι, πολωνοί, γάλλοι, τούχοι, έλβετοι και μόνον ένας Έλληνας, ο Ξανθοπούλος. Ένας θά έπαυσε τή χρυσά μετάλλιο. Περνούσαν όλοι και έπαιαν. Πέρασε και ο Ξανθοπούλος, έπαιζε —Ποιός μπορεί να φαντασθή με πόση ψυχρή! — και καταϊδρωμένος βγήκε έξω να πιη μία μύρα, χωρίς καν να έλπίζη και άκόμη να διανοηται, ότι ήτο δυνατόν να βροβευθή ανάμεσα στούς τόσους πολλούς και δυνατός συναγωνιζομένους. Σοφικά, ένας θόρυβος, ένας άλλαλαγμός και ο Ξανθοπούλος χωρίς να ζέρη πώς, βρέθηκε μπροστά στό Μπράμς, για να δεχθή τή θερμά συγχαρητήρια τής έπιτυχίας.

Τήν δεύτερη συγκίνησι δοκίμασε έδώ. Όταν έχγαν

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΠΕΡΕΤΤΑ

ΑΝΤΩΝΗΣ ΧΑΤΖΗΠΟΣΤΟΛΟΥ

...Το 1914 ο Γεωργίου Βασιλειάδης μετέφερε τον ελληνικό μουσικό στο χώρο της Οπερέτας και έτσι η ελληνική οπερέτα γεννήθηκε. Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό.

Το 1920 ο Γεωργίου Βασιλειάδης ίδρύει την πρώτη οπερέτα στην Ελλάδα και ονομάζεται «Ουρανία». Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό. Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό. Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό. Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό.

Το 1920 ο Γεωργίου Βασιλειάδης ίδρύει την πρώτη οπερέτα στην Ελλάδα και ονομάζεται «Ουρανία». Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό. Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό. Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό.

Το 1920 ο Γεωργίου Βασιλειάδης ίδρύει την πρώτη οπερέτα στην Ελλάδα και ονομάζεται «Ουρανία». Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό. Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό. Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό.

οι γάμοι του Διαδόχου τότε Κωνσταντίνου, ο αδελφός της Πριγκιπίσσης Σοφίας, που είχε μελοποιήσει τους Πέρασ του Αισχύλου, έζητησε να παρθή το έργο του στους Άθinas, με την εοκάρια του γάμου και ή μουσική διευθύνσις ανέτεθή στον Ξανθόπουλο. Ήταν τόσο επίσημη ή βραδυά και ήταν τόσο ή επιτυχία, ώστε ο Ξανθόπουλος ουκεκινείτο και όταν, ύστερα από πολλά χρόνια, θυμόταν τό γεγονός εκείνο.

Μεταξύ των άλλων τιμών που του άπνεμήθηκαν ήταν και ένα τουρκικό παράσημο. Ποτέ όμως δέν περφηφανότηκε και ποτέ δέν θέλησε να εκμεταλλεθθή την φιλία και την αγάπη που του έδειχαν οι σοσι ουνεδέθησαν μαζί του ως μαθηται, ως φίλοι ή και άπλωδ, ως γνώριμοι.

Ο μουσουργός μας και άκαδημαϊκός κ. Μανώλης Καλομοίρης έγραψε για τον Ξανθόπουλο, ότι άγωνίστηκε σαν πρωτοπόρος και ή σημερινή μουσική μας άσθησι του χρωσταιεί κάτι από την ψυχή και τή ζωή της. Τόν θεωρεί ακόμη πρωτεργάτη και μάρτυρα τής μουσικής ιδέας στην Έλλάδα.

Έχει άπόλυτα δίκη.

ΑΝΤ. ΧΑΤΖΗΠΟΣΤΟΛΟΥ

...Το 1914 ο Γεωργίου Βασιλειάδης μετέφερε τον ελληνικό μουσικό στο χώρο της Οπερέτας και έτσι η ελληνική οπερέτα γεννήθηκε. Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό.

Το 1920 ο Γεωργίου Βασιλειάδης ίδρύει την πρώτη οπερέτα στην Ελλάδα και ονομάζεται «Ουρανία». Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό. Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό. Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό.

Το 1920 ο Γεωργίου Βασιλειάδης ίδρύει την πρώτη οπερέτα στην Ελλάδα και ονομάζεται «Ουρανία». Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό. Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό. Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό.

Το 1920 ο Γεωργίου Βασιλειάδης ίδρύει την πρώτη οπερέτα στην Ελλάδα και ονομάζεται «Ουρανία». Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό. Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό. Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό.

Το 1920 ο Γεωργίου Βασιλειάδης ίδρύει την πρώτη οπερέτα στην Ελλάδα και ονομάζεται «Ουρανία». Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό. Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό. Η οπερέτα είναι ένα είδος μουσικοθεατρικού έργου με κεντρικό πρόσωπο τον κοινό.